

Věc C-47/10 P

Rakouská republika

v.

Scheucher-Fleisch GmbH a další

„Kasační opravný prostředek – Státní podpory – Článek 87 ES a čl. 88 odst. 2 a 3 ES – Nařízení (ES) č. 659/1999 – Rozhodnutí nevznášet námitky – Žaloba na neplatnost – Podmínky přípustnosti – Uplatnitelné důvody neplatnosti – Pojem ‚zúčastněná strana‘ – Odůvodnění rozsudků – Důkazní břemeno – Organizační procesní opatření před Tribunálem – Články 64 a 81 jednacího řádu Tribunálu“

Stanovisko generálního advokáta Y. Bota přednesené dne 9. června 2011 . . . I - 10712

Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 27. října 2011 I - 10749

Shrnutí rozsudku

1. *Žaloba na neplatnost – Fyzické nebo právnické osoby – Akty týkající se jich bezprostředně a osobně – Rozhodnutí Komise konstatující slučitelnost státní podpory se společným trhem bez zahájení formálního vyšetřovacího řízení – Žaloba podaná zúčastněnými stranami ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES – Přípustnost – Podmínky*
[Článek 88 odst. 2 ES a čl. 230 čtvrtý pododstavec ES; nařízení Rady č. 659/1999, čl. 1 písm. h), čl. 4 odst. 3 a čl. 6 odst. 1]

2. *Žaloba na neplatnost – Fyzické nebo právnické osoby – Akty týkající se jich bezprostředně a osobně – Rozhodnutí Komise konstatující slučitelnost státní podpory se společným trhem bez zahájení formálního vyšetřovacího řízení – Žaloba podaná zúčastněnými stranami ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES – Určení předmětu žaloby*
[Článek 88 odst. 2 ES a čl. 230 čtvrtý pododstavec ES; jednací řád Tribunálu, čl. 44 odst. 1 písm. c); nařízení Rady č. 659/1999, čl. 1 písm. h), čl. 4 odst. 3 a čl. 6 odst. 1]
3. *Kasační opravný prostředek – Důvody kasačního opravného prostředku – Přezkum posouzení skutkových poznatků a důkazních materiálů Soudním dvorem – Vyloučení s výjimkou případu zkreslení*
(Článek 225 ES; statut Soudního dvora, čl. 58 první pododstavec)
4. *Podpory poskytované státy – Záměry podpor – Přezkum provedený Komisí – Předběžná část a sporná část řízení – Slučitelnost podpory se společným trhem – Obtíže při přezkumu – Povinnost Komise zahájit kontradiktorní řízení*
(Článek 88 odst. 2 a 3 ES)
5. *Žaloba na neplatnost – Fyzické nebo právnické osoby – Akty, které se jich bezprostředně a osobně nedotýkají – Nepominutelná podmínka řízení*
(Článek 230 čtvrtý pododstavec ES)
6. *Kasační opravný prostředek – Důvody kasačního opravného prostředku – Přezkum provedený Soudním dvorem ohledně posouzení Tribunálu týkajícího se nezbytnosti doplnění informací – Vyloučení s výjimkou případu zkreslení*
7. *Kasační opravný prostředek – Důvody kasačního opravného prostředku – Nedostatečné odůvodnění – Implicitní odůvodnění Tribunálem – Přípustnost – Podmínky*
(Článek 225 ES; statut Soudního dvora, článek 36 a čl. 53 první pododstavec)

1. Jestliže Komise přijme v oblasti státních podpor rozhodnutí nevznášet námitky podle čl. 4 odst. 3 nařízení č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 88 ES, prohlašuje nejen dané

opatření za slučitelné se společným trhem, ale také implicitně rozhoduje o tom, že nezahájí formální vyšetřovací řízení podle čl. 88 odst. 2 ES a čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999.

Legalita rozhodnutí nevznášet námitky přijatého podle čl. 4 odst. 3 nařízení č. 659/1999 závisí na otázce, zda existují pochybnosti o slučitelnosti podpory se společným trhem. Jelikož takové pochybnosti musí vést k zahájení formálního vyšetřovacího řízení, jehož účastníky mohou být zúčastněné strany uvedené v čl. 1 písm. h) nařízení č. 659/1999, je třeba mít za to, že každá zúčastněná strana ve smyslu posledně uvedeného ustanovení je takovým rozhodnutím bezprostředně a osobně dotčena. Subjekty, jimž svědčí procesní záruky stanovené v čl. 88 odst. 2 ES a čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999 se totiž mohou domoci dodržení těchto záruk pouze tehdy, mají-li možnost zpochybnit rozhodnutí nevznášet námitky před unijním soudem.

příjemce této podpory. Jinými slovy, jde o neurčitý okruh adresátů, což nevylučuje, že nepřímému konkurentovi příjemce podpory může být přiznáno postavení zúčastněné strany, jestliže tvrdí, že poskytnutím podpory by mohly být ovlivněny jeho zájmy, a právně dostačujícím způsobem prokáže, že podpora může mít konkrétní dopad na jeho situaci.

(viz body 42–44, 132)

V rámci žaloby na neplatnost postačuje tedy zvláštní postavení „zúčastněné strany“ ve smyslu čl. 1 písm. h) nařízení č. 659/1999, které je vázáno na zvláštní předmět žaloby, k tomu, aby byl žalobce, jenž napadá rozhodnutí nevznášet námitky, individualizován ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES.

2. Navrhuje-li totiž žalobce v oblasti státních podpor zrušení rozhodnutí nevznášet námitky, zpochybňuje tím především skutečnost, že Komise přijala rozhodnutí k dotčené podpoře, aniž zahájila formální vyšetřovací řízení, a tím porušila jeho procesní práva. Žalobce může k tomu, aby jeho žalobě na neplatnost bylo vyhověno, uplatnit jakýkoliv důvod, který mu umožní prokázat, že posouzení informací a skutečností, které měla Komise k dispozici ve fázi předběžného přezkoumání oznámeného opatření, muselo vyvolat pochybnosti ohledně slučitelnosti tohoto opatření se společným trhem. Důsledkem použití takových argumentů však nemůže být změna předmětu žaloby nebo pozměnění podmínek její přípustnosti. Existence pochybností o takové

Podle čl. 1 písm. h) nařízení č. 659/1999 se „zúčastněnou stranou“ rozumí zejména kterákoliv osoba, podnik nebo sdružení podniků, jejichž zájmy by mohly být ovlivněny poskytnutím podpory, především tedy podniky, které jsou konkurenty

slučitelnosti je naopak právě tím důkazem, který je třeba předložit s cílem prokázat, že Komise měla povinnost zahájit formální vyšetřovací řízení podle čl. 88 odst. 2 ES a podle čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 88 ES.

spise, aniž je nutné provést nové posouzení skutkového stavu a důkazů.

(viz body 58–59)

(viz bod 50)

3. V rámci kasačního opravného prostředku není Soudní dvůr příslušný ke zjišťování skutkového stavu a zásadně ani k přezkoumávání důkazů, které Tribunál zohlednil na podporu tohoto skutkového stavu. Pokud totiž tyto důkazy byly řádně získány a byly dodrženy obecné právní zásady, jakož i procesní pravidla o důkazním břemenu a provádění důkazů, je k posouzení hodnoty, jakou je třeba přiznat důkazům, které byly Tribunálu předloženy, příslušný pouze on. Takové posouzení tudíž s výhradou případu zkreslení těchto důkazů nepředstavuje právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora. Zkreslení musí zjevně vyplývat z písemností ve

4. Pokud předběžná fáze přezkumu podle čl. 88 odst. 3 ES v oblasti státních podpor neumožnila překonat veškeré obtíže, jež vyvstaly při posuzování slučitelnosti této podpory se společným trhem, je Komise povinna vyžádat si veškerá nezbytná stanoviska a zahájit v této souvislosti řízení podle čl. 88 odst. 2 ES. Vzhledem k tomu, že má pojem „vážná obtíž“ objektivní povahu, je třeba po existenci takových obtíží pátrat nejen v okolnostech přijetí napadeného aktu, ale rovněž v posouzeních, ze kterých vycházela Komise.

V případě, že na slučitelnost či neslučitelnost dotčené podpory může mít bezprostřední vliv nesoulad mezi dvěma předpisy ve vnitrostátním právu, může uvedený nesoulad objektivně vzbudit pochybnosti ohledně slučitelnosti dotčené podpory se společným trhem.

Komise musí vzít v úvahu případný zjevný nesoulad mezi oběma texty těchto vnitrostátních předpisů, tedy zákonem a správními směrnicemi, především tehdy, když se ukáže, že režim podpor

zahrnuje v zákoně, který jej zavádí, omezení, které vyvolává vážné pochybnosti ohledně své slučitelnosti se společným themem.

a v jeho průběhu položil řadu podrobných otázek, aby si v rámci žalobních důvodů, které mu řádně předložili, doplnil informace, které již měl k dispozici, a z odpovědí účastníků řízení na tyto otázky vyvodil určité závěry.

(viz body 70–71, 79–80, 85)

5. Kritérium, zakotvené v čl. 230 čtvrtém pododstavci ES, podle něhož je žaloba fyzické nebo právnické osoby proti rozhodnutí, jež jí není určeno, přípustná pouze za předpokladu, že je tímto rozhodnutím bezprostředně a osobně dotčena, představuje nepominutelnou podmínku řízení, kterou mohou soudy Společenství kdykoli přezkoumat i bez návrhu, včetně přijetí opatření za účelem doplnění informací.

Stejně tak mu nemůže být ve stadiu kasačního opravného prostředku vytýkáno, že nepřijal další organizační procesní opatření, o jejichž přijetí účastníci v řízení před Tribunálem nežádaly a která v rámci řízení o kasačním opravném prostředku podrobně nepopisují.

(viz body 99–100)

(viz body 97–98)

6. Jedině Tribunál je oprávněn posoudit, zda je případně nezbytné doplnit poznatky, které má k dispozici o věcech, jež mu jsou předloženy. Otázka průkaznosti procesních písemností je součástí jeho svrchovaného posouzení skutkových okolností, které nepodléhá přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku, s výjimkou případu zkraslení důkazů předložených Tribunálu nebo jestliže z dokumentů ve spisu vyplývá věcná nesprávnost zjištění Tribunálu.

7. Povinnost odůvodnění rozsudků, kterou má Tribunál na základě článku 36 a čl. 53 prvního pododstavce statutu Soudního dvora, tomuto orgánu neukládá, aby poskytl vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval všemi argumenty předloženými účastníky sporu. Odůvodnění tedy může být i implicitní za předpokladu, že umožní dotýcným osobám seznámit se s důvody, proč byla dotčená opatření přijata, a Soudnímu dvoru disponovat poznatkami, které jsou dostatečné k výkonu jeho soudního přezkumu.

Tribunálu proto nelze vytýkat, že účastníkům řízení před konáním jednání

(viz bod 104)